

Archeologienota De Panne Langgeleedstraat 1

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

27-3-2020

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen in De Panne-Adinkerke Langgeleedstraat 1 (provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein, 3461m² groot, heeft een onregelmatige vorm en is gelegen ten westen van de Langgeleedstraat. Het plangebied maakt deel uit van een kampeerterrein. In het zuidelijke deel is een groot vrijstaand gebouw (footprint: ca. 800m², niet onderkelderd) aanwezig, in het noordelijke deel is de oprit vanuit de straat naar dit gebouw gelegen alsook meerdere bomen. Tussen de bomen is centraal op het terrein een kunstmatig heuveltje van ca. 2m hoogte aanwezig. In het westen is er een bijzonder smalle uitstulping aan het plangebied.

Het plangebied is gelegen zo'n 1,1km ten westen van de dorpskern van Adinkerke, in een landelijke omgeving. Cartografische bronnen geven meer info over de ontwikkeling van het plangebied. Op de Massekaart uit 1729-1730 is de Langgeleedstraat reeds aanwezig, het plangebied is onbebouwd en in gebruik als landbouwgrond. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 is dezelfde situatie te zien, net als op de kaarten uit midden 19de eeuw (Atlas der Buurtwegen, Poppkaart, Vandermaelenkaart). Op de topografische kaart van 1860 is de spoorlijn ten noorden van het terrein reeds aanwezig, het terrein zelf blijft onbebouwd; de kaarten van 1883 en 1911 tonen eenzelfde beeld. Ook op de *trenchmaps* van de Eerste Wereldoorlog worden geen gebouwen aangeduid op het terrein. Het gebouw op het plangebied moet van kort na de Eerste Wereldoorlog dateren; oorspronkelijk was het een kazerne, maar vanaf 1932 werden er vakantiekolonies georganiseerd. Op de luchtfoto van 1971 is het gebouw vaag te zien, met ten noorden ervan mogelijk een tuin. Pas vanaf de luchtfoto van 1979-1990 is de uitbouw van het kampeerterrein te zien, dat in de volgende decennia verder wordt uitgebreid. Het plangebied zelf ondergaat echter geen/weinig wijzigingen. Grootschalige verstoringen lijken er niet te hebben plaatsgevonden op het terrein.

Het plangebied is gelegen centraal in het poldergebied tussen de zeeduinen in het noorden en de Cabourduinen in het zuiden. Dit poldergebied van Adinkerke kon al vrij vroeg ontgonnen worden, in 10de-11de eeuw. Op de bodemkaart wordt het plangebied hoofdzakelijk aangeduid als een o.A4 bodem: kreekruggronden (Oudlandpolders). Deze bodems worden gekenmerkt door zware klei tot klei, op minder dan 60cm diepte overgaand tot lichter materiaal; geen zand op minder dan 60cm diepte. Het maaiveld op het terrein bevindt zich op ca. +4,20m TAW, centraal op het plangebied is een plaatselijke kunstmatige ophoging aanwezig met waarden tot op +6,50m TAW. De gronden ten noorden van het plangebied zijn iets hoger gelegen dan die ten zuiden ervan.

In het poldergebied ten westen van Adinkerke gebeurde nog geen enkel archeologisch onderzoek. De afwezigheid van bebouwing op de cartografische bronnen – die teruggaan tot de 18de eeuw - betekent niet dat er in de periodes voordien geen menselijke activiteit en/of bewoning kan zijn geweest op het plangebied. Gezien de inpoldering hier teruggaat tot de 10de/11de eeuw zijn sites uit

de volle en late middeleeuwen en de nieuwe tijd niet uit te sluiten. Vondsten uit oudere periodes (ijzertijd, Romeinse periode, vroege middeleeuwen) zijn bovendien gekend op de duinengordels ten noorden en zuiden van de polder waartoe het plangebied behoort, wat aangeeft dat de ruimere regio reeds sinds lang wordt gefrequentieerd.

De bestaande infrastructuur wordt quasi volledig verwijderd: het gebouw wordt gesloopt, de verharding opgebroken, de meeste bomen gerooid en het heuveltje afgegraven. Vervolgens wordt op de plaats van het gebouw een nieuw, quasi rechthoekig gebouw opgericht, waaronder over de volledige oppervlakte een ondergrondse parkeergarage (819m²) wordt aangelegd. De uitgraving hiervoor zal 3 à 3,5m diep gaan, de inrit komt net naast de Langgeleedstraat te liggen. Rondom het gebouw worden diverse nutsleidingen en -voorzieningen aangelegd. Ten noordwesten zal een niet-onderkelderde aanbouw aansluiten op het nieuwe gebouw. De overige ruimte wordt ingericht als parking, graszone, petanque en interne wegenis o.a. voor bereikbaarheid voor de brandweer. De bomen aan de grenzen van het plangebied worden zoveel als mogelijk behouden. Er zullen aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het totale plangebied, die variëren van ca. 1m onder maaiveld in het noordelijke deel van het terrein tot 3-3,5m diepte in het zuidelijke deel.

Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. De geplande werken zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de algemene ontwikkelingsgeschiedenis van dit poldergebied, waarover archeologisch niks gekend is. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na afbraak van de bebouwing, het rooien van de bomen en de opbraak van de verharding.

Het verder vooronderzoek bestaat uit enerzijds een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek gericht op steentijd), anderzijds een proefsleuvenonderzoek. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden hieronder behandeld.

2. Administratieve gegevens en afbakening

Locatiegegevens: West-Vlaanderen, De Panne-Adinkerke, Langgeleedstraat 1

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 24990,33 en Y: 197697,36; X: 25130,24 en Y: 197761,59

Oppervlakte plangebied: 3461m²

Kadastergegevens: De Panne, afdeling 3 Adinkerke, sectie C, perceel 241F2

Het volledige plangebied komt in aanmerking voor verder vooronderzoek, met die restrictie:

- dat er in de westelijke uitstulping geen onderzoek kan gebeuren door de beperkte afmetingen ervan;
- dat er ten opzichte van de te behouden bomen een buffer van 5m van de stam wordt aangehouden, teneinde het wortelgestel niet te beschadigen.

Figuur 1 Afbakening van het plangebied op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

3. Vraagstelling

Het doel van de onderzoeken is het achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven.

- Vraagstellingen voor landschappelijke boringen:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied?
 - Zijn één of meerdere begraven archeologische niveaus aanwezig?
 - Zijn er aanwijzingen voor een mogelijke steentijdsite?
 - Is een verder verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Zijn er aanwijzingen dat (een gedeelte van) het terrein zodanig verstoord is, dat er geen archeologische sites meer bewaard kunnen zijn?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor verkennend archeologisch booronderzoek:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied? Wijkt deze plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij het landschappelijk booronderzoek?
 - Zijn er aanwijzingen voor een steentijdsite?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder waarderend archeologisch booronderzoek noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de boorpunten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor waarderend archeologisch booronderzoek:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor proefputten:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
 - Is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdopgraving?

- Vraagstellingen voor proefsleuvenonderzoek:
 - Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
 - Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
 - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
 - Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
 - Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
 - Kan een archeologische site uitgesloten worden?
 - Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?

- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

4. Plan van aanpak (onderzoeksstrategie, -methode en –technieken)

Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen (al dan niet gevolgd door verkennend en eventueel waarderend archeologisch booronderzoek en mogelijk een proefputtenonderzoek) en verder onderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methodes zijn om het plangebied te onderzoeken. De afbakening van het onderzoeksgebied is te vinden op de boven- en onderstaande figuren. De voorziene onderzoeksmethoden moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden.

Indien uit de landschappelijke boringen blijkt geen archeologische niveaus bewaard zijn of dat delen van het plangebied in dergelijke hoge mate verstoord zijn dat verdere onderzoeksstappen geen nuttige kenniswinst zullen bijbrengen of dat er geen archeologisch erfgoed meer bewaard kan zijn, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

- Randvoorwaarden

Het verder vooronderzoek kan pas aanvangen na de sloop van de huidige bebouwing en het rooien van de bomen. Hierbij is het van belang dat de bodemingrepen tot een minimum beperkt blijven en dat bvb. geen funderingen en boomstronken uitgetrokken worden. Op die manier wordt vermeden dat niet-gedocumenteerd archeologisch erfgoed beschadigd wordt. Bodemplaten in het gebouw en de verhardingen mogen uitgebroken worden, eventuele funderingen eronder niet. Bij het rooien van de bomen blijven de stronken staan, deze worden ook niet uitgefreesd. De funderingen en stronken kunnen pas verwijderd worden indien het vooronderzoek heeft aangetoond dat er geen archeologische site aanwezig is, of – indien er wel een site aanwezig is – tijdens/na een eventuele opgraving van het terrein.

- Landschappelijke boringen

Verspreid over het terrein worden na het slopen en rooien 4 boringen uitgevoerd. 2 boringen worden uitgevoerd in het noordelijke deel, en 2 boringen in het zuidelijke deel, ter hoogte van het huidige gebouw zodat de mate van bodemverstoring kan vastgesteld worden. Het staat de uitvoerder vrij of deze boringen manueel of machinaal worden geplaatst; de manier van boren primeert niet, wel het adequaat kunnen beantwoorden van de onderzoeksvragen is van belang. De boringen dienen wel geplaatst te worden tot minstens de diepte van de geplande werken (ca. 1m diep in de noordelijke zone, ca. 3,5m diep in het zuidelijke deel). Indien er bodems met potentieel voor steentijdsites gedetecteerd worden (bijvoorbeeld afgedekte oude loopniveaus die dateren uit de steentijden) of steentijd arte- of ecofacten worden aangetroffen in de boringen, moet overgegaan worden naar verkennend archeologisch booronderzoek. Indien dit potentieel er niet is (bijvoorbeeld als geen afgedekte oude loopniveaus die dateren uit de steentijden bewaard zijn), kan overgegaan worden naar het proefsleuvenonderzoek. Indien uit deze boringen echter blijkt dat delen van het

plangebied zodanig verstoord zijn dat er geen archeologische bodemarchief meer bewaard is, dan dienen alle verdere onderzoekstappen, inclusief het proefsleuvenonderzoek, niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Figuur 2 Aanduiding van de boorpunten voor het landschappelijk bodemonderzoek binnen het plangebied, geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

- Verkennend archeologisch booronderzoek

Een verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen en in het bijzonder het opsporen van steentijdsites. Bij dit onderzoek dient bovendien het opgeboorde grondmateriaal uitgezeefd te worden en te gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten en ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten). De gestelde voorwaarden voor een dergelijk onderzoek in de Code van de Goede Praktijk zijn hier richtinggevend. Indien hiervan wordt afgeweken, dient dit beargumenteerd te worden. Voor het opsporen van steentijdsites wordt een boorgrid van 10 bij 12m aangehouden. De boorpunten op de boorraai liggen 12m uit elkaar, terwijl de parallelle boorraaien 10m uit elkaar liggen. Ook hier kunnen afwijkingen op dit boorgrid beargumenteerd worden. De keuze van het boorgrid moet gebaseerd zijn op de resultaten van de landschappelijke boringen. Indien er effectief silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) bewaard zijn, dient overgegaan worden naar waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten. De methodologische keuze hiervoor hangt vast aan de resultaten van het verkennend onderzoek en de complexiteit van de stratigrafische

context, de verwachte dichtheid en spreiding van de artefacten (bv. horizontaal, verticaal, ...), de diepteligging van de niveau(s) (bv. veiligheidsprincipe, grondwater, ...) en de aardkundige eigenschappen van de ondergrond. Hierbij aansluitend primeert ook de veiligheid bij de keuze voor het verdere traject.

- Waarderend archeologisch booronderzoek

Een waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel een reeds opgespoorde archeologische site te waarderen en in ruimte af te bakenen (verticaal/horizontaal). Hierbij wordt het boorgrid op een beperkte locatie van het plangebied gezet, waar de boorresultaten van de verkennende boringen positief zijn gebleken. Daarnaast dienen ook de naburige negatieve boorpunten meegenomen te worden in het waarderend booronderzoek. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De inplanting van het boorgrid wordt gebaseerd op de resultaten van het reeds uitgevoerde verkennend archeologisch booronderzoek. De methode bestaat uit een boorgrid van maximaal 5 op 6m. De afstand tussen de parallelle boorraaien bedraagt 5m en de onderlinge afstand tussen de boorpunten op een raai is 6m. De voorwaarden voor een dergelijk onderzoek worden ook hier bepaald door de Code van de Goede Praktijk. Eventuele afwijkingen worden duidelijk beargumenteerd.

- Proefputten

Op locaties waar tijdens het verkennend en/of waarderend booronderzoek goede en in situ bewaarde concentraties silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) worden aangetroffen, worden proefputten in functie van steentijd artefactensites voorgeschreven, indien op dat moment nog niet voldoende gegevens zijn gegenereerd om een adequaat plan van maatregelen voor een steentijdoopgraving op te stellen. Onder concentraties wordt verstaan: ofwel meerdere artefacten per boorpunt, ofwel meerdere artefacten verdeeld over aangrenzende boorpunten. In deze proefputten worden de verticale en horizontale spreiding van de vuursteenconcentraties geanalyseerd en geïnterpreteerd en gekoppeld aan de voorkomende stratigrafische eenheden. Ook de aard, datering en waarde van deze concentraties worden bestudeerd, evenals hun relatie met het landschap en de impact van de geplande werken. In dit laatste geval wordt bekeken of eventueel in situ behoud mogelijk is of niet.

De proefputten worden ingepland op basis van de verkennende of waarderende archeologische boringen. Op basis van de resultaten van deze boringen, worden keuzes gemaakt over de omvang, het aantal en de inplanting van de proefputten. Sowieso worden proefputten ingepland ter hoogte van de positieve boorpunten, maar ook bij de naburige negatieve boorpunten. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De proefputten zijn vierkant, worden met de hand uitgegraven en het sediment wordt uitgezeefd (per arbitrair niveau van maximaal 10cm, of per aardkundige eenheid, eveneens in niveaus van maximaal 10cm). Voor de overige bepalingen betreffende de methodiek wordt verwezen naar hoofdstuk 8.7 uit de Code van Goede Praktijk versie 4.0.

- Proefsleuvenonderzoek

Indien de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek positief zijn en voornamelijk wijzen op de mogelijke aanwezigheid van sites met grondsporen, dient overgegaan te worden tot een proefsleuvenonderzoek. De inplanting van de sleuven dient aangepast en gekoppeld te worden aan de resultaten van het landschappelijk booronderzoek. Mogelijk dienen de sleuven op meer dan één archeologisch vlakniveau aangelegd te worden, wat zal blijken uit het landschappelijk booronderzoek. Indien geen relevant archeologisch niveau aangeboord werd of sprake is van een hoge verstoringgraad tijdens het landschappelijk booronderzoek dient het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden.

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle, ononderbroken proefsleuven, met een tussenafstand van 12 à 15m van middelpunt tot middelpunt. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed. Indien meerdere vlakken aangelegd moeten worden, op grotere diepte, geldt het veiligheidsprincipe waarbij getrapte uitgravingen worden uitgevoerd. Daarnaast worden extra volg-, dwarssleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Deze worden vrij gekozen door de uitvoerende erkende archeoloog tijdens het veldonderzoek.

Er wordt 10%, of 346m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, of 87m², door middel van volg-, dwarssleuven of kijkvensters, zodat in totaal zo 12,5%, of 433m², onderzocht wordt. Het exacte sleuvenplan en de plaatsing van de sleuven hangt in grote mate af van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek, wel wordt op onderstaande figuur een indicatief sleuvenplan aangegeven.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. graven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Figuur 3 Indicatief sleuvenplan, geprojecteerd op de kadasterkaart (bron: geopunt.be).

5. Gewenste competenties

- Het landschappelijk booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een aardkundige of een assistent-aardkundige.
- Het eventuele verder verkennend en waarderend archeologische booronderzoek dient te gebeuren door een veldwerkleider met ervaring in verkennend of waarderend archeologisch booronderzoek.
- Het eventuele proefputtenonderzoek (steentijd) dient te gebeuren door een veldwerkleider met aantoonbare ervaring wat betreft steentijdonderzoek.
- Het team voor het proefsleuvenonderzoek moet bestaan uit minstens 2 archeologen met minstens 40 werkdagen veldervaring met proefsleuvenonderzoek. Minstens 1 van deze archeologen dient ervaring te hebben met onderzoek van meerperiodensites. Minstens 1 van deze archeologen dient minstens 200 werkdagen ervaring te hebben met onderzoek in kustpolders.

6. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen.